

Hantverkslaboratoriet och Svenska kyrkan i Märsta bjuder in till:

Seminarium om restaureringen av Vallstanäskorets praktgavel, Norrsunda kyrka

Torsdag 24 augusti 2017 Norrsunda kyrka, Rosersberg

Svenska kyrkan

I MÄRSTA

Bakgrund

Under 2017 pågår en restaurering av Vallstanäskorets praktgavel, Norrsunda kyrka. Gravkoret som uppfördes år 1633 över Johan Sparre har ett rikt utsmyckat gavelröste i sandsten utformat och indelat med listverk, kolonner samt nischer med skulpturer. Upptill på gaveln finns en vapenkartusch med Sparres och Oxenstiernas vapen. Gaveln har under de senaste åren lidit stor skada och risken för ras har varit överhängande.

Vid restaureringen av Vallstanäskorets praktgavel har en rad olika frågor väckts och vi skulle tillsammans med Hantverkslaboratoriet, Göteborgs universitet vilja bjuda in till aktuella föreläsningar enligt nedan!

För första gången plockar man ned ett helt gavelröste från svensk stormaktstid för att sedan bygga upp det igen. Ett litet axplock av det som händer är följande:

- Nyhuggning av sandsten. Originalen på gaveln är gotländsk sandsten – hur valdes ersättningsstenen?
- Murning av ny bakmur; Hur löses konstruktionsproblematiken med en från början klen bakmur?
- Klamring av natursten. En tidig intention var att undvika bly vid klamring.
- Vilka hantverksspår har vi hittat från 1630-talet när koret uppfördes?

Registrering och fika vid kyrkan, 08.30 – 09.00

09.00 – 09.30 Hantverkslaboratoriet - Centrum för kulturmiljöns hantverk,
Föreläsare: Henrik Larsson

09.30 – 10.00, Presentation av restaureringen av Vallstanäskorets praktgavel, Norrsunda kyrka
Föreläsare: Joel Ringh, Susanne Jensen, Pelle Smeds

10.00 – 10.45, Sten i byggandet i Sverige. Historisk tillbakablick och användning av sten i dagens byggande. Föreläsare: Anders Liberg

10.45 – 11.45 Visning av pågående arbetet med stenhuggning och montage
Rosersbergs Byggnads AB håller i visningen. Föreläsare: Pelle Smeds

11.45 – 12.45 Lunch

13.00 – 13.45 Internationell utblick, hur jobbar man med stenrestaurering i andra länder?
Föreläsare: Philipp Rose

Svenska kyrkan

I MÄRSTA

13.45 – 14.45 Hur ser det framtida behovet ut för svensk byggnadsvård avseende stenmontering och huggning. Hur jobbar vi framåt?

Paneldiskussion med företrädare från bland annat Stenindustriförbundet, entreprenadföretag och konsulter

14.45 – 15.15 Avslutning och kaffe

Praktisk information

Plats; Norrsunda kyrka, Norrsunda kyrkby 117
Genom [eniro](#) kan du få karta och vägbeskrivning.
Tid; 24 augusti 2017

Avgift; Seminariet är kostnadsfritt.

Obs! Det finns maximalt plats för 70 deltagare på seminariet.
Anmälan; Mejla din anmälan till Joel Ringh, joel.ringh@bylero.se

Följande uppgifter måste anges i din anmälan;

- Namn och företagsnamn
- Om du har särskilda behov rörande kost, t.ex. om du har någon allergi eller är vegetarian.

Har du frågor?

Ring Henrik Larsson på 070-529 99 41 eller mejla på henrik.larsson@conservation.gu.se
www.craftlab.gu.se

Alternativt Joel Ringh på 070-107 62 05 eller mejla på joel.ringh@bylero.se

Övriga medarrangörer är:

ROSERSBERGS
BYGGNADS AB

BYLERO